

Europejski Dzień Muzyki Dawnej w Krakowie

2019-02-28

Co łączy Kraków, Biecz i Tarnów? Dlaczego Europejski Dzień Muzyki Dawnej obchodzimy właśnie 21 marca i co wspólnego mają z tym wszystkim Misteria Paschalia? Tegoroczny festiwal obejmuje nie tylko wydarzenia Wielkiego Tygodnia. Czego możemy się spodziewać w pierwszy dzień kalendarzowej wiosny?

21 marca to także rocznica urodzin Jana Sebastiana Bacha – kompozytora, którego znaczenie dla muzyki i kultury europejskiej jest nie do przecenienia. Właśnie dlatego z inicjatywy Europejskiej Sieci Muzyki Dawnej REMA od siedmiu lat tego dnia obchodzimy Dzień Muzyki Dawnej. W tym roku już po raz trzeci do wspólnego świętowania dołącza także Festiwal Misteria Paschalia, zapraszając do dwóch nowych dla nas lokalizacji: Collegium Maius i – po sąsiedzku – do kolegiaty św. Anny.

21 marca, o godzinie 18.00 Aula Jagiellońska, dawne lektorium teologów należące do najstarszej części Collegium Maius, posłuży jako sceneria kameralnego koncertu „Primavera”, czyli po prostu „Wiosna”. Wykonawczynią to młody krakowski zespół Quartetto Nero. Ten dynamiczny kwartet smyczkowy swoje intrygujące brzmienie zawdzięcza grze na oryginalnych instrumentach historycznych (lub ich kopiach), z użyciem strun jelitowych i specjalnych smyczków odpowiednich do muzyki poszczególnych epok, dzięki czemu znacząco wyróżnia się zarówno na polskim, jak i zagranicznym rynku muzycznym. Podczas koncertu 21 marca artystki wykonają nie tylko dzieła napisane z przeznaczeniem na kwartet lub cztery instrumenty smyczkowe, lecz także specjalnie na taki zespół zaaranżowane.

Program koncertu, wpisując się w ideę tegorocznej edycji Festiwalu Misteria Paschalia, obejmuje przede wszystkim utwory polskich i włoskich kompozytorów działających między pierwszą połową XVII a drugą połową XIX wieku. Usłyszymy więc Canzon terza Adama Jarzębskiego, polskiego kompozytora i skrzypka kapeli królewskiej Zygmunta III Wazy; Sonatę à 4 A-dur TWV 40:200 George’a Philipa Telemanna, który z powodzeniem łączył ze sobą style niemiecki, włoski i francuski, ale także polski; słynną Sonatę „La Folia” d-moll RV 63 Antonia Vivaldiego w transkrypcji na kwartet smyczkowy czy wreszcie Kwartet smyczkowy B-dur G.160 Luigiiego Boccheriniego. A na finał koncertu, nieco może przewrotnie i nieoczekiwanie, Kwartet smyczkowy d-moll nr 1 Stanisława Moniuszki, którego rok właśnie obchodzimy.

Partnerem koncertu jest Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Maius, a koncert jest jednocześnie wydarzeniem towarzyszącym wystawy Pocztki z Włoch, na której prezentowane będą fotografie autorstwa prof. dr. hab. Piotra Sztompki z jego podróży do Toskanii. Dlaczego pocztówki? Jak pisze profesor: 'Moje zdjęcia nie muszą zachwycać, a tym bardziej wruszać czy wstrząsać. Mają po prostu pokazywać to, co uznałem za godne pokazania. Mieszczą się w mniejszym stopniu w porządku estetycznym, a w większym w porządku poznawczym. Czuję się bardziej badaczem niż artystą. Dlatego nazywam je bezpretensjonalnie „pocztówkami pisanymi światłem”'. Wystawę będzie można obejrzeć w piwnicach Collegium Maius od 8 marca do 19 kwietnia.

Na kolejny koncert w Europejskim Dniu Muzyki Dawnej zapraszamy na drugą stronę ulicy – do Uniwersyteckiej Kolegiaty św. Anny. Od godziny 20.30 będą nam tam towarzyszyć goście prosto z Watykanu – Schola Gregoriana del Pontificio Istituto di Musica Sacra pod dykcją profesora Franza Karla Prassla przeniesie nas do czasów tak odległych, że nawet na Festiwalu Misteria

Paschalia goszczących z rzadka. Program koncertu „Fulget Crucis Mysterium” („Już krzyż chwalebny jaśnieje”) został skonstruowany w taki sposób, żeby stanowił swoistą medytację nad misterium Krzyża Świętego. Wybrane śpiewy pochodzą głównie z chorału wg tradycji rzymskiej i benewentyńskiej, i wykonywane były w liturgii Wielkiego Piątku. Powstałe w przeciągu niemal tysiąca lat, między VIII a XVI wiekiem kompozycje reprezentują zarówno archaiczny gatunek polifonii, jak i Magnificat autorstwa Tomasa Luisa de Vittoria, który żył i tworzył w Rzymie na przełomie XVI i XVII wieku. Bez względu jednak na pochodzenie, czas powstania czy tradycję muzyczną, którą reprezentują, wszystkie znajdujące się w programie dzieła łączy jedno: krzyż jako symbol zwycięstwa nad śmiercią i życia.

Ale na tym nie koniec przedfestiwalowych atrakcji. W dwie pierwsze niedziele kwietnia odwiedzimy bowiem Biecz i Tarnów. Dzięki współpracy z Kromer Biecz Festival i tarnowskim festiwalem Musica Poetica koncert „Primavera” w wykonaniu Quartetto Nero zostanie powtórzony w tych dwóch miastach w ramach cyklu Misteria Paschalia in tournée.

W Bieczu zagościmy 7 kwietnia o godzinie 12.30. Po koncercie w kolegiacie Bożego Ciała organizatorzy zapraszają na zwiedzanie tego niewielkiego dziś miasteczka o przebogatej historii. Mało kto pamięta, że Biecz był kiedyś rezydencją królewską, w której często bywali monarchowie z dynastii Piastów i Jagiellonów, nierzadko z małżonkami i całymi dworami. Natomiast do Tarnowa Quartetto Nero zawita tydzień później, 14 kwietnia w Niedzielę Palmową. Więcej szczegółów po ogłoszeniu programu festiwalu Musica Poetica. Warto w tym miejscu wspomnieć, że Kraków, Biecz i Tarnów już od czasów średniowiecza łączyły interesy i szlak handlowy.

Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Maius, Kolegiata Uniwersytecka św. Anny, Biecz i Tarnów, ale także — dzięki wystawie fotografii — malownicza Toskania. A to nie koniec atrakcji, które nas czekają... Już wkrótce odślonimy kolejne karty: zostańcie z nami i śledźcie stronę oraz fanpage festiwalu!

Bezpłatne wejściówki na krakowski koncert będzie można odbierać w punkcie InfoKraków w Pawilonie Wyspiańskiego (plac Wszystkich Świętych 2), a także za pośrednictwem portalu evenea.pl od poniedziałku (10 marca) od godz. 10.00. Jedna osoba może otrzymać maksymalnie dwie wejściówki na dany koncert.

Zapraszamy do Krakowa na 16. odsłonę Festiwalu Misteria Paschalia, w terminie 15-22 kwietnia.